

Op pad door Landgoed Baest

WandelZoekpagina

Lengte

13 km

Start- en eindpunt

bushalte Hertog Janstraat
Hoogdijk
Middelbeers

Openbaar vervoer

Bus 142 Bravo/Arriva
Tilburg - Best, Bushalte
Hoogdijk, 5091 CH
Middelbeers

Voor de Buurtbussen
242 en 291 is het raadzaam
9292.nl te raadplegen

Parkeren

Parkeerplaats
Doornboomplein, 5091 CB
Middelbeers

Horeca

Grand Café De Beerze,
Doornboomstraat 22, 5091
CB Middelbeers

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

02-09-2025

Hart van Brabant

Deze verrassende rondwandeling verloopt door een van de oudste en mooiste landgoederen van Brabant: het particuliere Landgoed Baest. De route gaat hier door uitgestrekte bossen en lange lanen, langs weilanden en de beekjes van de Groote en Kleine Beerze. Beide waterlopen stromen meanderend door het landschap, maar kunnen op een aantal plekken drooggevalen bij aanhoudende droogte en een gebrek aan regenwater. Dit geldt ook voor het kaarsrechte Omleidingskanaal Beerze. Vertrekpunt voor de wandeling is Middelbeers, waar we door het buitengebied na oversteek van het Omleidingskanaal op Landgoed Baest het bosgebied betreden. De route leidt ons met de klok mee rond het privé gelegen centrale deel van het landgoed met het Huis te Baest, de fraaie tuinen, een natuurbegraafplaats en bijgebouwen in een van oorsprong oud buurtschap. We wandelen over kronkelende bospaden door de beekdalen van Groote en Kleine Beerze, langs het Omleidingskanaal en het Theresiakapelletje. Langs het grassige waterloopje van de Kleine Beerze over de stuw keren we terug naar Middelbeers.

De rondwandeling volgt voor een deel de routemarkeringen van het Wandelroutenetwerk van VisitBrabant. Routebeschrijving via knooppunten: Doornboomplein - 86 - 09 05 03 95 74 - 73 - 76 - 08 - 78 - 85. Deze knooppunten zijn herkenningspunten onderweg. Het gebruik van kaart en GPS zijn dus noodzakelijk!

Routebeschrijving

L.A.W.V. "VIA-VIA"

1 De rondwandeling start vanaf parkeerplaats aan de Doornboomstraat in het centrum van Middelbeers. Op dit plein staat aan de zuidzijde onopvallende zuil met gedenkplaque, welke de inwoners van Middelbeers herdenkt, die zijn omgekomen in de Tweede Wereldoorlog en tevens de bevrijders van Middelbeers. We verlaten de Doornboomplein aan de noordzijde. Langs de watertafel annex dorpspomp (1) wandelen we naar links de Hoogdijk op tot aan de verkeerslichten. Onze route gaat hier bij KNP86 rechtsaf de Oranjestraat in, waar we op de Y-splitsing links aanhouden en de Steenfortseweg volgen. Buiten de bebouwing hebben we aan de linkerzijde in het buitengebied Voort eind zicht op het beekdal van de Groote Beerze. Aangekomen bij KNP09 bereiken we de brug over het Omleidingskanaal Groote Beerze. Linksaf door het draaihekje volgen we de groengele markering op de oever van het kanaaltje tot we even verderop naar rechts over de waterloop worden geleid. Hier gaat ook de Groote Beerze met een duiker onder het Omleidingskanaal door.

2 Als we het Omleidingskanaal naar rechts zijn overgestoken, komen we in het uitgestrekte Landgoed Baest (2), waarvan de bossen zijn opengesteld voor het publiek. We volgen meteen linksaf het oeverpaadje. De route verloopt hier langs de zuidzijde van het Landgoed Baest tot we na 20 meter naar rechts het bospad inslaan en de groengele markering verlaten. Het bospad gaat in noordelijke richting en we houden op de Y-splitsing rechts aan! De meanderende Groote Beerze stroomt hier aan de rechterzijde tot we naar links met de klok mee rond een open gebiedje worden geleid. Op een breed laantje aangekomen volgen we scherp naar links het pad en negeren het open landbouwgebied rechts voor. Dit pad komt uit op

een kruispunt met een brede laan, waar we naar rechts wandelen. Na goed 350 meter met voor ons zicht op de sluitboom slaan we rechtsaf het bospad in. De route volgt dit bospad en we negeren alle zijpaadjes aan de rechterzijde tot we in meer open gebied komen. Na een flauwe bocht naar rechts wandelen we langs de houten afrastering lang het open weidegebied tot we op de verharding van de Doctor Jan van de Mortellaan uitkomen. Linksaf langs de Beukenhoef komen we op de Vijfsprong met Kattenbergseweg, Jonkheer de la Courtweg en Achterste Heiweg bij KNP5 en ANWB-paddestoel 22512/001. De route gaat over de kruising even rechtdoor om na 50 meter de groengele routemarkering naar rechts te volgen. We wandelen over het smalle bospad tot op de T-splitsing en slaan hier rechtsaf. We komen na de sluitboom uit op het asfalt van de Jonkheer de la Courtweg.

3 We steken de Jonkheer de la Courtweg oversteken en wandelen het brede laantje in. In dit laantje nemen we het eerste bospad naar links. De route verloopt noordwaarts tot we naar rechts worden afgeleid. De route gaat nu op korte afstand onder langs het talud, waarachter het Wilhelminakanaal ligt. In de flauwe bocht wandelen we rechtsaf, waar het pad kronkelend zijn weg zoekt langs een open gebiedje en door het bos. Rechtdoor op de kruising volgen we het grassige pad tot op een laantje. Even rechts aanhouden en dan naar links het pad volgen. Als we de Groote Beerze zijn overgestoken, staat links aan de Beerze een bankje met daarop een plaatje 'Voor Evert Timan (1930-2004)'. Hij en zijn vrouw hebben op deze idyllische plek als verwoede wandelaars genoten van de rust en de natuur op Landgoed Baest.

4 Vanaf het bankje wandelen we naar links om dan enkele tientallen meters verderop opnieuw linksaf op een markante plek op Landgoed Baest te komen! Hier diep in het bos is de plek met de naam Loevenstein, gekregen van de Heren van Baest en vernoemd naar Slot Loevenstein aan Maas en Waal, waaruit Hugo de Groot ontsnapt is in een boekenkist, waar de Groote en Kleine Beerze (3) op Baest samenvloeien tot de Beerze! We volgen nu de route met het beekdal van de Beerze aan onze linkerkant in noordelijke richting. Voorbij een dode arm bereiken we een brede laan met links het bruggetje over de Beerze. Wij wandelen rechtsaf. Met de bocht naar rechts en naar links steken we door naar de stuw in het Omleidingskanaal Beerze. Over de stuw gaat de route op het oeverpad rechtsaf langs het kanaal tot aan KNP95. We steken opnieuw het Omleidingskanaal Beerze over en wandelen in richting van het private deel van Landgoed Baest door de lange omstreeks 1780 aangelegde statige Torendreef, gericht op de basiliek van Oirschot.

5 Als we het bruggetje over de Kleine Beerze bereiken, zien we voor ons achter de afscheiding in de verte Huis te Baest op het privégebied van Landgoed Baest. Onze route gaat over het bruggetje meteen linksaf over het kronkelende bospad op de oever van de Kleine Beerze. Zo komen we door het voetgangersluiskje op de Doctor Jan van de Mortellaan bij KNP74. We wandelen linksaf en staan na 200 meter bij het Theresiakapelletje (4) met glas-in-lood vensters, die ontworpen door glazenier Marc Mulders (5). Vanaf de Theresiakapel vervolgen we de Doctor Jan van

de Mortellaan tot we over de brug van het Omleidingskanaal Beerze op de Groenewoudsedijk bij KNP73 staan. Aan de linkerkant staat een overdekte picknickplek! Rechtsaf wandelen we langs het infopaneel tot we na goed 280 meter bij de berm paal met groengele routemarkering naar rechts worden afgeleid over het onderhoudspad langs het Omleidingskanaal Beerze. Door het coulisselandschap bereiken we het hekje aan de Baesterdijk, pal naast de minimale waterloop van de Kleine Beerze. De route verloopt naar rechts over de Baesterdijk tot aan het bruggetje over het Omleidingskanaal Beerze.

6 Voor de brug gaat de route bij KNP76 linksaf en blijven we met de bocht naar links het Omleidingskanaal Beerze volgen. Het omleidingskanaal is verworden tot een minimaal en onoorloglijk slootje! Bij de stuw met KNP8 blijven we de route rechtdoor volgen tot we aan de Neereindse weg komen. We steken het asfalt over en vervolgen het grasbaantje op de oever het grassige waterloopje van het Omleidingskanaal Beerze. Aan de linkerkant hebben we zicht op het beekdal met de meanderende Kleine Beerze. Bij de stuw steken we over en vervolgen de wandeling op de andere oever richting de bebouwing van Middelbeers. Aan het einde van het grasbaantje komen we naast het bedrijf BTM Metaal en Zeilmakerij op de N395, de Hertog Janstraat. We steken recht over en wandelen bij KNP87 rechtsaf over de Hertog Janstraat richting het eindpunt van de rondwandeling. Bij KNP85 zijn we terug op de parkeerplaats aan het Doornboomplein.

Omgevingsinformatie

1 - Dorpspomp met watertafel

De watertafel met waterpomp die oorspronkelijk in 1994 is geplaatst naar een ontwerp van de Middelbeerse Architect Louis de Kok (1937-2013). In 2017 zijn er plannen om het dorpshart van Middelbeers opnieuw in te richten met een aanpassing van de dorpspomp. Het ontwerp van Nico van Eeten toont het verhaal van de geschiedenis van de betrokken dorpen en de verbondenheid met het water van de Groote en de Kleine Beerze! Zo is rondom de dorpspomp is een natuurstenen plateau gecreëerd waarop je de drie dorpen Westel- Middel- en Oostelbeers ziet en de loop van de Groote en de Kleine Beerze. Het water van de beken stroomt over het plateau en in de randen is het 'Beerse volkslied' zichtbaar. Door het verse drinkwater uit de pomp en het regenwater te hergebruiken voor circulair, schoon stromend water zorgt de watertafel ook voor duurzaamheid. Bij

overschot wordt het water weer gefilterd en bij langdurige droogte incidenteel aangevuld met drinkwater.

2 - Landgoed Baest

is een van de oudste en mooiste landgoederen van Brabant. Het monumentale landgoed kent een geschiedenis van zo'n 800 jaar en gaat terug tot in de 12e eeuw, als monniken van de Abdij van Berne het gebied langs de Beerze ontginnen. Later komen deze gronden in het bezit van de Abdij van Tongerlo. In de 16e eeuw komt Baest in handen van het Bisdome Den Bosch als buitenplaats voor de bisschoppen. In de 18e eeuw gaat Landgoed Baest over aan de Familie de la Court, die het Landgoed verder ontwikkelen, totdat in 1932 de 's Hertogenbosche Familie van de Mortel eigenaar wordt en nu ondergebracht is in een stichting. Het particuliere deel van het landgoed is centraal gelegen rond het imposante Classicistische Huis te Baest met fraaie tuinen, een natuurbegraafplaats, dat het Bos van de Heilige Geest wordt genoemd en een viertal boerderijen: De Eikehoef en De Beukehoef, De Lindehoef en De Masthoef. Dit alles tezamen vormt een van oorsprong oud Middeleeuws buurtschap midden in de uitgestrekte bossen met lange lanen, weilanden en de beekjes Groote en Kleine Beerze, die meanderend door het landschap stromen.

3 - Groote en Kleine Beerze

Op Landgoed Baest komen diep in het bos deze meanderende laaglandbeken samen op een markante plek, die de naam 'Loevenstein' heeft gekregen van de Heren van Baest, verwijzend naar Slot Loevenstein, waaruit Hugo de Groot ontsnapt is in een boekenkist, gelegen op de plek waar Maas en Waal samenvloeien. De waterloop heet vanaf dit punt de Beerze, die noordwaarts stroomt en uitmondt in de Dommel. Het oorspronkelijke karakter van de kronkelende Groote en Kleine Beerze is op het landgoed behouden gebleven door de standvastigheid van Jan-Hein van de Mortel, eigenaar van het landgoed. Hij heeft het kanaliseren van de beken weten tegen te houden, waardoor in 1970 het omleidingskanaal is aangelegd om de waterstanden met een aantal stuwen in het stroomgebied van de beide beekdalen beter te kunnen reguleren voor de landbouw. Hiervoor zijn trajecten van de Groote en Kleine Beerze stroomopwaarts op de droge Brabantse zandgronden rechtgetrokken, wat ten koste gegaan is van de natuurlijke en landschappelijke waarden. Sinds enkele jaren zijn er werkzaamheden gestart om de natuurlijke waterloop van de beide beken te herstellen en het landschap zijn authentieke karakter terug te geven.

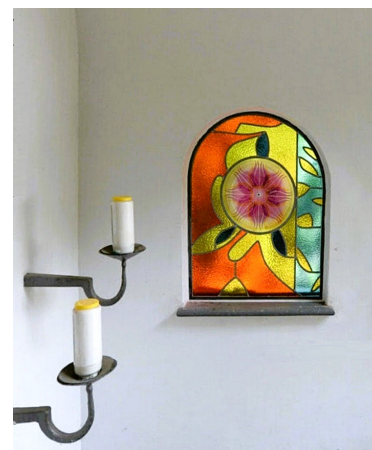
4 - Theresiakapel

De kleine rechthoekige Theresiakapel op Landgoed Baest heeft een met grijze pannen gedekt zadeldak met wolfseinden en is in 1938 gebouwd uit dankbaarheid voor de genezing op voorspraak van de Heilige Theresia van Lisieux van de toen ernstig zieke zevenjarige kleinzoon Jan Hein van de Mortel van het echtpaar Van de Mortel - de la Court, de bewoners van het Landgoed. Achter het smeedijzeren hek, voor de halfronde ingang, op de basaltstenen vloer is een reliëf met een herdenkingsinscriptie te zien. In de kapel is een plaquette met de afbeelding van de Heilige Theresia omgeven met een krans van rozen en de tekst: Ik zal een rozenregen doen nederdalen. Het kapelletje is in 1980 grondig gerestaureerd na vandalisme en de beide raampartijen zijn toen dicht gemetseld. In 2021 wordt de kapel opnieuw gerestaureerd en de dichtgemetselde ramen krijgen twee glas-in-lood vensters, die ontworpen zijn door glazenier Marc Mulders, die een boerderij met atelier op Landgoed Baest bewoont. De ramen verwijzen naar het ochtend- en avondlicht. In het westelijk raam is de wijnrank met het Alziend Oog afgebeeld. De wijnrank verwijst naar de familiegeschiedenis van huidige eigenaar van het landgoed Baest, Veronica van de Mortel - Henkell. Het oostelijke Tulpenbedraam verwijst naar de goede zorg van de bewoners voor de natuur op Landgoed Baest.

5 - Marc Mulders - Tilburgse School

Deze in Tilburg geboren kunstenaar, die zich manifesteert als schilder, aquarellist, fotograaf en glazenier, woont samen met zijn muze Trudy Sas in een grote boerderij met atelierschuur op Landgoed Baest. Hij studeerde aan de Academie voor Beeldende Kunsten Sint Joost in Breda en

maakt sinds 1985 deel uit van de Tilburgse School, een verbond tussen de vijf getalenteerde kunstenaars Paul van Dongen, Guido Geelen, Marc Mulders, Reinoud van Vught en Ronald Zuurmond, die zich met elkaar verbonden voelen waar het mentaliteit en motief, samenwerking en vriendschap betreft. Vanaf 1985 zijn in de museum- en galeriewereld de leden van de Tilburgse school in meerdere tentoonstellingen bijeengebracht. Hun wortels vinden de kunstenaars behalve in Tilburg, vooral in de geestelijke en picturale erfenis van 2000 jaar christendom en humanisme. Zo krijgt Marc Mulders in 1985 de Prix de Rome in 1985 aan het begin van zijn carrière. Hij wint later nog verschillende prijzen, o.a. in 2006 voor zijn glas-in-loodraam in de Nieuwe Kerk in Amsterdam als het mooiste Nederlands kunstwerk van de afgelopen vijftig jaar voor zijn glas-in-loodraam in de Nieuwe Kerk in Amsterdam. Kortom: hij is een van de toonaangevende kunstenaars in Nederland en hij gaat al ruim veertig jaar zijn eigen weg, met de natuur, zijn tuin en vooral bloemen als verstilde verbeelding van het onzegbare.

WandelZoekpagina

Op pad door Landgoed Baest, 13 km

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen